Timișoara, 1895. Anul II. Nr. 224. **Luni în 9 (21) Octombre.**

DREPTATEA

Apare în fie-care di de lucru la amiadi.

Prețul 10 fl. pe an (pentru străinătate 37 frci). — **Numeri singuratici 5 cr. — Tacsa de insertiuni:** 1 cm. □ 1 cr., plus 30 cr. timbru. — Toate abonamentele și tacsele se plătesc în Timișoara.

Redactor responsabil: **Adrian P. Deseanu.**

Redacțiunea și Administrațiunea: Timișoara, cetate, strada Zápolya (Temesvár, Festung, Zápolyagasse), Nr. 4.
Telefon (linia de stat Viena, Budapesta, Arad) Nr. 4.

Lobanov în Berlin.

Timișoara, 21 Octobre n.

Întreagă presa germană și austro-ungară se sforțează în ruptul capului și al gurii sĕ esplice însĕmnătatea visitei și petrecerei la Berlin a lui Lobanov-Rostovsky, ministrul de esterne al Rusiei. Tenorul prim al vocilor numite este îndreptat spre a constatá, că actul cu visita numitului ministru este lipsit cu desĕvêrșire de ori-ce însĕmnătate politică!

Se poate oare așa ceva?

Un scurt istoric, o mică reprivire asupra evenimentelor ce în deceniul abia trecut s'au petrecut întrĕ Germania și Rusia, va dá — credem noi — cele mai bune deslușiri asupra veritabilei însĕmnătăți ce poate sĕ aiba numita visită.

Bunele relațiuni ce esistau cândva întrĕ aceste puteri s'au rupt cam pe timpul când se credeá mai mare dl Bismarck. De aceea marele cancelar, înnainte de ce a înnodat tripla-alianță 'și dĕduse toate silințele, ca sĕ evite această rupere. În ultimele momente ale crisei cu rumperea relațiunilor, Bismarck erá parat a dá Rusiei Bulgaria la propria grație și disgrație; erá parat chiar a periclitá relațiunile de prietinie cu Austro-Ungaria, numai ca sĕ molcomiască pe Rusia, sĕ nu o lase a trece Rubiconul: calea angagiamentelor sale serioase cu Francia. Ne aducem cu toții a minte de dísa lui Bismarck: »Bulgaria-mi este mie Hecubă«.

Însĕ când toate încercările în aceasta privință nu i-au succes, atunci s'a arĕtat Bismarck voinicos și, bătându-se pe pept, a enunciat: »Germania nu aleargă după nime«.

Va sĕ dícă, Rusia a trecut Rubiconul, ruptura întrĕ Germania și Rusia a devenit fapt complinit.

Au urmat apoi încercările împĕratului Vilhelm, care cam supĕrat asupra cancelarului sĕu, credeá că-i va succede a încărcá toate pĕcatele pe latele spate ale lui Bismarck, și astfeliu sperá că lui îi va succede a esoperá o nouă apropiere. Numitul împĕrat a visitat în persoană pe țarul Rusiei, cu speranța sĕ-l recâștige, dar' s'a re'ntors și el din acest voiagiu cu o decepțiune mai bogat. Procsima călĕtorie o făcù împĕratul german în Anglia din care incident glasul foilor germane oficioase suná la adresa Rusiei: »Tu ai voit așa. Germania te lasă în mâna sorții tale, ea devine amica inimicului tĕu, sĕ aliază cu Anglia«.

Rusia nu s'a întristat de feliu, ear' față de amenințările germane a rĕmas nepăsătoare, dar' nici Anglia n'a încheiat amiciție cu Germania.

Urmà contele *Caprivi*, cu alte încercări și pe alte căi, spre a dobândí amiciția Rusiei: prin politica ostilă Rusiei în Sofia și Constantinopol, condusă de Stambulov.

Rusia a rĕmas tot nepăsătoare deoparte, de altă parte cultivá cu toată seriositatea relațiunile bune cu Francia. Asta i-a și succes Rusiei de minune. Superbia germană însĕ nu prea puteá suferí acestea, ear' când fatala întêmplare stinse vieața țarului Alexandru, atunci lumea oficiosă germană credeá că deodată cu țarul se va îngropá și prietinia Rusiei cu Francia.

Numai de cât începù presa germană a cântá după toate variațiunile despre »natulala amiciție și despre identitatea intereselor acestor două puteri (Germania și Rusia), și di de di se aștepta, ca din partea Rusiei sĕ se dee un semn cât de mic, cât de debil, despre începutul »erei noue«.

Dar' doritul sĕmn — ca 'n palmă. Din contră, Rusia a reluat firul politicei eredite de la reposatul țar, relativ la amiciția franco-rusă.

Acum apoi începù a se manifestá în Germania o rivalitate de tot umilitoare în scopul de a căștigá simpatia Rusiei. Rivalitatea asta devenì o veritabilă satiră față de istorica enunciațiune a lui Bismarck: »Noi nu alergăm după nime!«

Din toate astea nu se poate deduce câtuși de puțin aceea ce susțin perciunatele guvernamentale din toate părțile: că Rusia s'ar tîrăí formal după dragostea și apropierea Germaniei.

Ce înseaumă dar', totuși, visita lui Lobanov-Rostovsky la Berlin?

Ori-ce alta, numai aceea nu, că el ar fi venit conform așteptărilor celor din Germania!

Căci sĕ nu se peardă din vedere, că numitul ministru de esterne al Rusiei vine la Berlin din Paris, unde el călĕtorise *cu scopul vĕdit* de a vení în coatingere cu lumea politică a Franciei, și unde el prin fie-care pas al sĕu și într'o formă neîndoioasă a dovedit un zel estraordinar în servițiul alianței cu Francia. El s'a angagiat chiar personal pentru causa alianței franco-ruse, și încă într'o formă cum d. e. un Giers n'ar fi făcut-o nici odată: el a ținut conferințe peste conferințe cu bărbații de stat ai Franciei, ear' despre tema acestor conferințe, este mai mult ca sigur, că ea nu puteá sĕ fie timpul frumos de pe timpul manevrelor de la Mirecourt. Cu un cuvênt dis: principele Lobanov în călĕtoria sa din Paris se abate la Berlin — după ce în Francia de nou a urcat cu o scăriță mai sus relațiunile de prietinie și de alianță franco-rusești.

Pastorala Escelenței Sale Miron Romanul.

(Continuare.)

Sarcina clerului nostru de a instruá și conduce bine pre credincioșii bisericii noastre în afacerile matrimoniale, de cari e vorba, este mult ușurată prin instrucțiunile emise de consistoriul nostru metropolitan la 25 August a. c. Nr. 138 M. și publicate deja cu cerculariul consistoriului nostru archidiecesan din 4 (16) Septembre a. c. Nr. 6225 Plen.; rĕmâne numai, ca preoțimea parochială, după ce va fi studiat bine acele instrucțiuni, sĕ se folosiască de toată ocasiunea bună, în biserică și afară de biserică, în general și în casuri concrete, spre a dá credincioșilor sĕi directivele necesare în sensul acelor instrucțiuni, punĕndu-și toată silința, ca sĕ-i păstreze neclintiți în simțul lor religios și în ascultare de învĕțăturile bisericii.

Preste tot este de dorit și se așteaptă de la credincioșii bisericei noastre: ca atât la încheierea, cât și la eventuala desfacere a căsătoriei, sĕ nu facă nici un pas mai 'nainte de a cere sfatul parochului lor, ear' în casuri mai grele și al protopresbiterului tractual, în ceea-ce privește modul procedurei, și mai 'nainte de a fi convinși pe deplin, că la încheierea căsătoriei intenționate nu sunt pedeci canonice, sau de sunt, acelea, ca unele mai ușoare, se pot dispensá; ear' pentru casurile de divorțiare sĕ fie convinși, că sunt motive valide, pe basa cărora canoanele bisericești admit divorțiu; urmând astfeliu. se vor încungiurá conflictele fie cu legea civilă, fie cu instituțiunile noastre canonice.

Va fi fără îndoieală împreunat cu unele greutăți actul duplu al încheierii și eventual al desfacerii căsătoriei; aceste greutăți însĕ, cât pentru partea bisericească, le va suportá bucuros fie-care adevĕrat credincios al bisericei noastre dacă va face o comparațiune întrĕ natura căsătoriei civile și a celei bisericești, și a nume: dacă în vederea actului profan, scurt și sĕc, cu care se va încheiá căsătoria civilă prin mijlocirea unor funcționari civili, fără caracter confesional, fără insignii bisericești și fără învocarea binecuvêntării lui Dumnedeu, vor reflectá în alta parte la ritul sublim cu care se încheie la noi căsătoria bisericească prin fețe sânțite ca mijlocitoare ale darului lui Dumnedeu, cu rugăciuni și binecuvêntări, cu cântări melodice și cu toate simboalele vieții conjugale.

Fiind vorba propriaminte de a se salvá instituțiunile noastre bisericești față cu legea civilă, congresul nostru național-bisericesc ținut în primăvara anului curent, a făcut deja credincioșilor nostri unele înlesniri pentru actul duplu, căruia au sĕ se supună la încheierea căsătoriilor, a nume a declarat de șterse licențele sau așa numitele ședule protopresbiterale, cari până acum au fost în us pentru controlarea preventivă a corectității cununiilor, reservând protopresbiterilor o desdaunare cuvenită pentru scurtarea emolumentelor lor; de asemenea cele trei vestiri în biserică le-a redus la una, care a trebuit susținută mai ales pentru a se dá actului bisericesc publicitatea recerută.

Urmând acestui esemplu bun, archiereii bisericei noastre ortodocse vor face credincioșilor sei, pre cât este posibil, și alte înlesniri speciale, mai ales prin darea dispensațiunei archierești în casuri de pedeci canonice mai mici, cari pot sĕ obvină la încheierea căsătoriilor; se recere însĕ din capul locului, ca pentru mijlocirea dispensațiunei sĕ se facă pașii cuveniți încă înainte de încheierea căsătoriei civile; ear' pentru casul, când dispensațiunea cerută absolut nu s'ar putè dá, se recere de la credincioșii nostri interesați de această afacere, sĕ aibă tăria sufletească de a abdice de căsătoria intenționată, și a se pune pe combinări pentru o altă căsătorie, carea sĕ fie admisă și din partea bisericei.

Cât pentru încheierea căsătoriilor, mai am sĕ recomand atențiunei iubitului cler și popor, că căsătoriile așa numite micste, adecă cari se fac întrĕ credincioși de diferite confesiuni, după esperiențele mai vechi și mai noue conturbă de multe-ori unitatea și armonia spirituală a căsătoriților și contribue mult la lățirea indiferentismului religionar foarte păgubitoriu pentru biserică; de aceea este de dorit, ca astfel de căsătorii, pre cât numai se poate, sĕ se încungiure pe viitoriu cu atât mai vêrtos, pentru-că acestea în noua situațiune, ce ni s'a creat, pot dá ansă la desconsiderarea căsătoriei bisericești, dar' și altcum fac multe greutăți la creșterea religioasă a copiilor născuți din ele.

Înainte de a încheiá pentru astădată sfaturile mele archipăstorești, mai am în ceea-ce privește articolii de lege XXXII și XXXIII din anul 1894, relativi la creșterea copiilor și la matriculele de stat, sĕ observ în general: că cu privire la acestea iubitul cler și popor are sĕ se țină strîns de instrucțiunile clare ale consistoriului metropolitan, la cari am făcut provocare mai sus; recomand însĕ în special și cu totadinsul atențiunei celor interesați, sĕ nu sufere a se dá copiilor nou-născuți altfeliu de nume de botez, de cât numai de acelea, cari sunt îndatinate în vieața noastră bisericească; ear' în cas de violență, respectivii sĕ-și caute remediare la locurile competente.

Oficiile protopresbiterale sunt poftite sĕ publice această epistolă a mea pastorală clerului subordinat. și prin acesta poporului din tracturile sale; ear' preoțimea parochială e chiămată a se face interpret fidel al cuvintelor mele și a le comunicá poporului în limbagiul vulgar, ca cele ce le grăesc eu sĕ le înțeleagă toți și fie-care cât se poate mai clar; păstrându-vĕ de altmintrea iubirea și deplina mea bunăvoință, și împărtășindu-vĕ tuturor binecuvêntare archierească!

Sibiiu, 19 Septembre 1895.

Miron Romanul, m. p.

Austro-Ungaria.

Jidanii recipiaţi. Legea despre recepţiunea jidanilor e deja sancţionată. Foaia oficioasă de eri publică articolul de lege XLII din 1895 despre recepţiunea jidanilor, provědut cu clausula de sancţionare a regelui.

Ultimul project de lege politico-bisericesc. Casa magnaţilor se va ocupá în şedinţa de adi (Luni) cu projectul de lege despre *liberul eserciţiu religionar.* — Referitoriu la raporturile voturilor pro şi contra „Magyar Hirlap“ dă următoarea combinaţiune tabelară:

Membri ai casei magnaţilor:		Vor absentá.	Pro.	Contra	Dubiu
Archiduci	21	21	—	—	—
Episcopi r-cat., gr-cat.	39	2	—	37	—
Dignitari reformaţi .	10	—	9	—	1
Stegari	12	4	5	3	—
Judi curia. şi de tablă	3	—	3	—	—
Croaţi	3	3	—	—	—
Guvernul din Fiume	1	—	1	—	—
Prinţi	7	3	2	2	—
Conţi	142	34	35	67	6
Baroni	38	4	25	8	1
Denumiţi	76	11	53	9	3
	352	82	133	126	11

Conform acestei combinaţiuni projectul ar trece cu *majoritate de 7 voturi.* Raporturile se pot schimbá însě foarte uşor, parte prin cele 11 voturi dubii, parte prin absentări ori presentări neaşteptate.

Ţinuta noului guvern al României faţă de causa noastră. În aceasta privinţă „Pester Lloyd“ publică o corespondenţă de datul 17 a curentei de la corespondentul sěu „ss“ din Bucureşti, în carea caracterisează pe fie-care ministru. Din aceasta corespondenţă estragem următoarele: De şi actualii cârmaci ai ţerei aparţin partidului liberal . . . totuşi *despre o schimbare a cursului politic nu poate încape nici vorbă.* Politica esternă a regatului **prin alăturarea sa contractuală la tripla alianţă** este de astfeliu, în cât nici un ministeriu, de ori-ce compositiune sě fie, **nu poate modificá nimic.** Către asta mai este de considerat, că noul ministru de esterne, dl D. *Sturdza,* a fost acel membru al fostului ministeriu *Brătianu,* care *şi-a câştigat cele mai multe merite în cestiunea cu apropierea României de tripla alianţă.* Şi de şi Sturdza, în calitatea sa de conducětoriu al oposiţiunei, cu ocasiunea combaterei guvernului Catargiu-Carp a scos la iveală aşa-numita „cestiunea Ardealului“ eşind deodată din ogaşul trecutului sěu ca om de stat, totuşi aceasta, *în cât priveşte meritul causei, nu are nici o importanţă.* În tocmai pre cum la timpul sěu conservativii opugnau întărirea ţerei, alăturarea la alianţa triplă etc., ear' după ce au ajuns la guvern, le-au recunoscut şi efeptuit toate şi au primit chiar şi rěspunderea pentru toate, aşa actualii liberali, devenind la putere, *nu se vor apropiá câtuşi de puţin de cestiunea naţionalităţilor din Ungaria,* sau cel puţin într'un astfeliu de mod *nu,* în cât se dee guvernului ungar ansă la un energic protest în contra amestecului României în afacerile interne ale Ungariei. Din contră: pe timpul guvernului Brătian dl Dim. Sturdza, ca ministrul de atunci de esterne (1883) a dat dovadă că el nu sufere, ca teritoriul ţerii sale (România) sě devină cuib de agitatori în contra statului vecin. Cu atât ma puţin va suferí el acum una ca asta, de vreme ce nu are a sě teme, că aderenţii guvernului antecedent îi vor face imputări din cause de deprimări a tuturor agitaţiunilor ce ar aduce statul român în conflict cu străinătatea din lipsa împlinirei datorinţelor sale internaţionale. —

Aşa apreciază corespondentul lui „P. L.“ pe noul guvern român, astfeliu de prospecte ne face nouă şi — pare-ni-se — că el va avè şi dreptate, căci puterea îndulceşte, „honores mutant mores“.

Un triumf al bohemilor. Prager Zeitung aduce ştirea, că de la 1 Ianuariu 1896 pre lângă foaia oficioasă în limba germană se va edá una şi în cea bohemă.

Rěsbunare . . . . Pentru cele ce s'au întêmplat în Agram guvernul ungar prin mijlocirea Banului s'a pus sě-şi rěsbune teribil. Afară de acţiunea oposiţiunei, ce se va începe deja în şedinţa de mâne a camerei, demonstraţiunile studenţilor croaţi au tras după sine cele mai draconice měsuri de retorsiune. Astfeliu din Agram se raportează, că poliţia *a deţinut 150 studenţi universitari,* dintre cari pe cei cari „şi-au dovedit nevinovăţia“ i-a lăsat liberi, ear' pe ceilalţi i-a reţinut în închisoare preventivă. „Zastava“, societatea studenţilor, e disolvată, şi încă pe calea cea mai bruscă; cu ocolirea autorităţei competente — a rectoratului — s'au presentat în localul universităţei *poliţiştii şi au declarat societatea de disolvată.* Studenţilor nu le mai este permis sě poarte sabie, nici sě aibă stindard. Se svoneşte, că stipendiile se vor suspendá şi ertarea didactrului se va revocá. — Preste tot puternicii dilei caută, ca prin cele mai aspre mijloace de restorsiune se moaie cerbicia croaţilor.

România.

Bucureşti, 6 Octobre v.

(*Combinaţiuni . . . .*)

Schimbarea neaşteptată a guvernului, cum am spus deja în corespondenţa mea anterioară, a zăpăcit lumea de aici. Tot feliul de conjecţiuni se fac pentru esplicarea venirei la putere a liberalilor. Cele mai respândite sunt:

E ştiut, că P. P. Carp şi cu colegii sěi junimisti sunt hotărîţi de mult se se retragă din cabinet. De ce? Tocmai ací este nodul gordian.

Unii vor sě esplice totul din neînţelegerile dintrě junimisti şi vechii consetvativi, cari neînţelegeri s'au manifestat de mult şi şi-au ajuns culmea în certările dintrě ministrul Al. Marghiloman şi primariul capitalei N. Filipescu, care a atacat personal şi în mod violent pe ministrul justiţiei Al. Marghiloman, pentru-că a dat în judecată şi pentru modul cum a dat în judecată pe doi stâlpi ai conservativilor din Galaţi, fostul profesor G. Robescu şi fostul primariu al Galaţilor C. Ressu. În legătură cu aceste neînţelegeri atribue apoi dlui P. P. Carp, cu ocasiunea retragerei din cabinet tot feliul de vorbe, „că timpul îndelungat de când sunt conservativii la putere, i-au făcut sě se useze, că şi-au împlinit programul pe basa căruia au luat guvernul ţerii şi acum e timpul, ca partidul conservativ sě rěmână în oposiţie, pentru-că nefiind stânjiniţi de grijile dilnice ale ocârmuirei, sě poată studiá mai bine nevoile ce le mai are ţeara, şi preste un timp oare-care usându-se guvernul liberal, sě se presinte conservativii din nou cu un nou program de legi şi mijloace eficace de a saná încă multele nevoi reale ale ţerei“.

Tot dlui Carp i-se atribue că atunci, când şi-a luat adio de la funcţionarii ministeriului domeniilor, al cărui titular era, ar fi dis „În curênd la revedere!“ Cine cunoaşte pe dl P. P. Carp, nu e mirare că dă creděmênt acestei versiuni, mai ales că este foarte adevěrat, că liberalilor li-s'a dat de astă-dată puterea fără sě se aştepte, şi i-a găsit foarte nepreparaţi, fără program, (căci cel de la 1848 este de mult usat şi nu mai are nici un înţeles), fără proiecte de legi, fără nimic.

Tot în legătură cu această părere apoi i-se atribue dlui P. P. Carp o înţelegere prealabilă secretă cu cumnatul sěu Dim. Sturza, actualul prim-ministru.

Alţii vor sě aducă totul în legătură cu întrevenirea din vara aceasta a M. Sale Regelui nostru cu representanţii triplei-alianţe, şi cu uneltirile ruseşti din Bulgaria, şi cu presupusele preparaţiuni de rěsboiu pentru primăvara viitoare. Dl Carp şi cu colegii sěi junimisti representau după aceasta părere în cabinet pe susţinětorii triplei-alianţe. Retrăgêndu-se Dlor, Maj. Sa nu mai aveá încredere în conservativii de la guvern, mai ales că ministrul de esterne, Al. Lahovary, ar fi jucat un rol foarte ciudat în recentele evenimente din Bulgaria şi ar fi comunicat dlui Fonton, ambasadorul Rusiei la Bucureşti, toate ştirile sosite la ministeriul de esterne naintea asasinărei lui Stambulov. Organul socialistilor „Lumea Nouă“ din Bucureşti mai susţine, că în „Documentele secrete ale politicei ruse în Orient (1881—1890)“ întrě alte comunicări făcute de Hitrovo, pe atunci ambasador rusesc la Bucureşti, s'ar află la Nr. 204 şi următoarea comunicare din 3 Iuliu 1889 (când erá ministru de esterne tot dl Al. Lahovary):

„Ca adaus la depeşa mea secretă de eri, cred de datorinţa mea sě aduc la cunoştinţa Escelenţei Voastre, că cestiunea privitoare la recunoaşterea independenţei bulgare e definitiv resolvată. Ceea-ce reiese *din conţinutul ce ni-s'a comunicat din rapoartele diplomatice ale representantului român la Sofia, către ministeriul regal al afacerilor străine*“.

Copii de pe rapoartele diplomatice, nu e vorbă, că au putut sě fie procurate de diplomaţia rusească şi pe alte căi, căci ştiut este, că Ruşii nu cruţă nici cheltueli, nici ori-ce alte mijloace, fie cât de infame, numai sě-şi poată ajunge scopul; cu toate acestea este sigur, că aceste lucruri s'au petrecut pe când dl Lahovary erá ministru de esterne, şi de aici esplică lumea neîncrederea Maj. Sale Regelui în conservativi, neţinuţi în frêu de junimisti.

Comunicăma cestea ca nişte simple conjecturi pentru esplicarea aşa de neînţeleasă a schimbării guvernului conservativ fără vre-o criză serioasă şi pe când aveá încă majoritate mare în cameră.

Corespondentul.

Străinătate.

Reformele armene. (C o n s t a n t i n o p o l, 20 Octobre.) După cum se raportează pe cale semi-oficioasă irada sultanului referitoare la reformele armene concede, ca *şi creştinii sě ocupe oficii publice,* ca pre lângă comisariul armean sě se denumească amploiaţi creştini şi în şease vilajete armene sě funcţioneze pre lângă amploiaţii musulmani şi secretari creştini. — Decisiunile referitoare la aceste inovaţiuni aparţin sferei de competinţă a comisiunei de control, carea va statorí şi numěrul poliţiei de câmp. — Reformele se vor estinde asupra tuturor nahiilor asiane în cari se află sate creştine. Delegaţii puterilor esterne vor esercitá controla prin dragomanii ambasadelor, cari vor avè sě steie în contact direct cu comisiunea de controlă, carea 'şi va avè residenţa în Constantinopol.

Poarta se deobligă mai departe şi la regularea cestiunei penitenciare, la publicarea amnestiei, cum şi la regularea poliţiei locale şi a regimentelor Hamadie.

(L o n d r a, 20 Octobre.) Lordul *Roseberry* a rostit în Scarbo ough un discurs în care gratulează ministrului-president *Salisbury* la faptul, că sultanul a acceptat projectele sale cu privire la reformele armene, adaugênd, că *liberalii după putinţă vor sprigini guvernul în politica esternă.*

(P a r i s, 20 Octobre.) În consiliul de ministri ţinut eri ministrul de esterne *Hannotoux* a comunicat, că a felicitat telegrafice pe ambasadorul *Cambon* pentru activitatea zeloasă desvoltată întru resolvarea cestiunei armene.

(P e t e r s b u r g, 20 Octobre.) Presa de aici întimpină cu satisfacţiune irada referitoare la reformele armene. Foaia oficioasă constată, că acţiunea colectivă a celor trei mari puteri şi a ajuns scopul şi că armenii vor obţinè ceeace a statorit în favorul lor contractul de la Berlin din 1878 subscris de Turcia. — Singură „Novoje Vremja“ 'şi face unele reserve pesimistice dicênd, că ar fi prematur a consideră cestiunea armeană regulată definitiv, pentru că în curênd se vor iví noue complicaţiuni, dacă guvernul turcesc nu va satisface pe deplin angagiamentelor luate asupra-şi. Esclusiva garanţă pentru satisfacerea acestor angagiamente — după „Nov. Vr.“ — ar fi acţiunea colectivă a marilor puteri.

(L o n d r a, 20 Octobre.) Corespondentul din Constantinopol al lui „*Times*“ raportează, că ambasadorul englez sir Ph. *Currie* a fost făcut atent din parte armeană, că partidul turcilor tineri probabil va îndupleca pe vre-un făcětoriu de rele armean, ca sě comită atentat contra dînsului, ca astfeliu sě desonoreze naţiunea armeană. — „*Standard*“ raportează, că eri şi alaltă-eri foarte numěroşi softali au încercat sě demonstreze pe stradele din Stambul *contra reformelor armene,* dar' aflând că poliţia e provědută cu patroane veritabile, s'au resfirat.

(C o n s t a n t i n o p o l, 20 Octobre). Diarele turceşti publică articoli a bună seamă inspiraţi, cari tind a contrariá impresiunea, că poporaţiunea armeană ar fi obţinut prin aceste reforme cine ştie ce privilegii deosebite. Se crede, că scopul acestor articoli e, sě pregătiască poporaţiunea mohamedană pentru timpul publicărei reformelor, sě pacifice mişcarea turcă şi se împedece rěspândirea impresiunei, că reformele ar serví esclusiv spre avantagiul armenilor, ori că acelea ar fi sě se mulţumiască agitaţiunei armene şi întrevenirei puterilor.

Epilogul rěsboiului japano-chinez. (Londra, 20 Octobre.) Agenţa-Reuter raportează din Hongcong, că japonezii au ocupat în 16 a curentei oraşul Cefû de pe insula Formosa şi că pentru bombardarea Tai-Van-ului au făcut deja toate pregătirile.

(În sensul contractului de pace între China şi Japan insula *Formosa* aveá sě treacă în posesiunea japonezilor. Locuitorii insulei, dar' mai ales s t e g a r i i n e g r i n'au voit sě-ştie nimic de stipulaţiunile contractului, şi s'au opus cu forţa când erá vorba, ca insula sě se predeie japonezilor. Astfeliu Japanul trebue sě-şi cuceriască pas de pas cu arma a mână ceea ce guvernul chinez îi cedáse deja prin contract. Faptul, că victorioşii japonezi nici până acuma n'au putut înfrânge resistinţa poporaţiunei şi a stegarilor negri, dovedeşte deoparte, că dacă întreagă armata chineză s'ar fi purtat atât de viteješte, ca acesti stegari, — de sigur n'ar fi fost bătută în mod atât de ruşinos, ear' de altă parte, că poporaţiunea insulei va fi primind de sigur sprigin secret de undeva întru a resistá japonezilor. — Red. „Dr.“)

Revoluţiunea din Cuba. (F r a n k f u r t, 20 Octobre.) Lui „F r a n k f u r t e r Z e i t u n g“ i-se raportează din Madrid, că în consiliul de ministri ţinut alaltă-eri ministrul-president a făcut enunciaţiunea, ca Spania are destule r e s u r s e f i n a n c i a l e pentru ca sě poată continuá rěsboiul în Cuba până la

primăvară şi eventual şi mai departe. Guvernului i-s'au făcut deja până acum din partea multor institute de bani oferte de împrumuturi foarte aavantagioase.

(A trecut deja anul, de când aceasta mare colonie a Spaniei e revoltată, şi nici până acum n'a putut fi pacificată, cu toate, că generalul *Martinez Campos* plecăse cu promisiunea, că în scurt timp va suprimă ori-ce mişcare revoluţionară. Francia, carea şi-a început rĕsboiul în Madagascar cu mult după isbucnirea revoluţiunei din Cuba, şi-a isprăvit deja rĕsboiul ei, şi plane ca învingĕtoare, — pre când Spania — după cum reează din enunciaţiunea ministrului-president S a g a s t a — va mai avè încă foarte mult de lucru cu revoluţionarii ei coloni. — Red. „Dr.")

Corespondenţă.

(Lupta în comitate.)

Arad, 20 Octobre.

Dilnic se accentuează prin foile române, că pasivitatea decretată de conferinţa naţională se referește *numai la alegerile dietale*, ear' nu şi la cele municipale.

În unele municipii românii se şi luptă cu o tenacitate deamnă de toată lauda, durere însĕ, că acestea abia sunt vr'o 2—3, până-ce în cele mai multe comitate locuite în majoritate de români, acestia sufĕr ca minoritatea străină sĕ-i dirigeze după placul ei.

Această ţinută slabă se dovedeşte şi la românii din oraşul Arad şi comitatul Aradului.

În comitat abia se mai alege câte un român de representant pentru congregaţiune pre lângă notarii comunali români, cari însĕ trebue sĕ voteze — de regulă — după porunca mai înaltă. Puţinii virilişti ce-i avem, nu ştiu unul de altul; organisare de partid, conducere, lipseşte cu desĕvêrşire. Suntem în ajunul alegerilor municipali şi n'avem cap, comitet, care sĕ candideze şi sĕ dirigeze.

Foarte rĕu stă treaba în oraşul Arad, în cercul electoral al III-lea, locuit în majoritate de români, unde au fost aleşi *kossuthisti neaoşi*, de representanţi municipali.

Pe dina de 17 Decembre a. c. este ficsat terminul alegerilor noue pentru municipiul Aradului; toate partidele lucră deja de sĕptĕmâni încoaci, numai românii nu se pregătesc — în cât ştiu eu.

Ar fi şi între membrii inteliginţei din Arad mulţi, cari ar avè voiă sĕ susceapă lupta, însĕ sunt genaţi în iniţiare, avênd în memoriă esperinţa din trecut.*)

Înainte cu 3 ani adecă mai mulţi inşi, în frunte cu valorosul ingineriu *Rozvan*, au încercat sĕ grupeze românii pe lângă liste cu candidaţi numai de ai nostri, şi pornirea de şi cam întârdiată, promitea a avè succes. Dar' s'au ivit neînţelegerile, pe cari nu mai aflu necesar sĕ le re'mprospetez.

Singur părintele *Mangra*, ca om cu zel probat pe terenul activităţii, ar fi chiămat, sĕ facă iniţiativă.

Dl Mangra cu zelul şi hărnicia-i cunoscută, pus în fruntea mişcării şi sprigini de o ceată compusă dintrĕ cei mai agili membri ai inteligenţei noastre din loc, pre cum sunt: Dr. Vuia, Dr. Stefan C. Pop, Dr. Ioan Suciu, Paul Rozvan, Iuliu Herbai, Traian Văţian etc., ar putè produce frumos resultat la alegerile municipale.

Numai de n'ar cedă dl Mangra eventualelor încercări de desbinare între noi din retăcitele motive cu „. . . . . isti" sau „. . . . . nyisti".

U.

*) Credem, că nu ar avè nime sĕ se geneze. Cu tactică bună şi cu bună cuviinţă poate ori-cine luă iniţiativa: mai întâiu de toate invitând pe toţi la consultare. Red.

Cronică.

Timişoara, 21 Octobre n.

O întimpinare. Domnul T. *Ceontea*, profesor în Arad, credĕndu-se personal atins prin notiţa reprodusă de noi în nrul 216 după „Tribuna", ne trimite spre publicare o întimpinare lungă. Noi asigurăm pe Dl prof. Ceontea, că nu avem de scop a atinge persoana DSale, niei ştiam că DSa este atins. Permită-ne dar', ca din întimpinarea DSale sĕ publicăm numai cele objective:

„Vĕ rog sĕ provocaţi pe ori-care din elevii ordinari, cari în anul 1894/95 au frecuentat institutul, sĕ spună *căruia i-aşi fi dat eu oare private?* Mărturisiască barem unul dintrĕ cei 120 elevi inmatriculaţi, că ar fi avut la mine oare private, şi atunci . . . . .

Adevĕrul este următoriul: Noi avem preparandie şi pentru femei, dar' numai privată. Adecă femeilor inmatriculate nu li-se permite a frecuentă prelegerile regulate. De aici apoi unele dintrĕ acestea, respective părinţii lor, m'au rugat, ca din când în când sĕ le împărtăşesc eu de instrucţiune privată, ceea-ce am şi făcut, când mi-au permis împregiurările; dar' chiar în interesul bine priceput al învĕţĕmêntului am făcut asta.

Altă-dată s'a întêmplat, că cutare învĕţătoriu în funcţiune, dar' fără de atestate preparandiale, constrîns de lege şi avênd concediu de la V. Consistoriu sĕ facă esamen privat, m'a rugat sĕ'l ajut prin oare private întru completarea cunoştinţelor sale, ce une-ori n'am refusat. Ba altă-dată am dat oare private şi la acei tineri, cari fiind elevi ordinari, au rĕmas la finea anului — din cause binecuvêntate — fără de esamen; fireşte că instrucţiunea aceasta s'a întêmplat în decursul feriilor.

Dar' oare ce pĕcat este acesta şi întru cât contribue la sguduirea disciplinei, când este tuturora cunoscut, că şi esamenele cu eleve şi elevi privatişti se fac înaintea întregului corp profesoral? Ce speculă se poate face aici, când fie-care profesor esaminează sub controla direcţiunei? — Arad, 16 Octobre n. 1895. Teodor *Ceontea*, profesor".

Societatea de lectură „Ioan Popasu". Societatea teologico-pedagogică „Ioan Popasu" din Caransebeş, pe anul şcolar curent 1895/96 s'a constituit în următoriul chip: President s'a ales cu aclamaţie dl prof. Dr. Petru *Ionescu*; vice-president şi redactor al foaiei „Progresul" ales cu aclamaţie: Iancu *Isfan Stan*, teolog c. III; notariu I: Sava *Secoşan*, teolog c. III; notariu II: Ioan *Cioc*, ped. c. III; bibliotecariu: Coriolan *Zuiac*, teolog c. II; cassariu: George *Dogariu*, teolog c. II; controlor: Ioan *Naia*, ped. c. III; vicebibliotecariu: Ioan *Prohab*, ped. c. II. Membrii în comitet s'au ales: Ioan *Pincu*, teol. c. III; Iosif *Birta*, teol. c. III; Ioan *Buliga*, teol. c. II; Valeriu *Dabici*, teolog c. II; Cornel *Panciovan*, teolog c. I; Radu *Pirtea*, teolog c. I; Nicolae *Gavrilă*, ped. c. III; Petru *Opriţescu*, ped. c. II; şi Ioan *Oprea*, ped. c. I.

Valabilitatea reciprocă a diplomelor de medici în Austria şi Ungaria. În ultima şedinţă a camerei medicale din Viena s'a dat cetire unui rescript al guvernului austriac, prin care acesta face cunoscut camerei resultatul pertractărilor avute cu guvernul maghiar, care este recunoaşterea reciprocă de valabilitate a diplomelor de medici estradate de universităţile din Austria ori Ungaria. Guvernul austriac totodată a şi provocat camera, ca sĕ facă un conspect despre medicii cari au absolvat la universităţile din Austria dar' de present funcţionează în Ungaria.

Taaffe în agonie. Din Elischau se vestiă eri, că starea fostului ministru-president al Austriei, contelui T a a f f e e desperată. Catastrofa poate urmă în fie-care oară. Deja de sĕptĕmâni de dile numai în mod maestrit i-se puteă introduce câte-ceva nutremênt. Regelui i-se trimite de câte tre-ori pe di raport despre starea ortacului sĕu de petreceri copilăreşti.

Nuntă interesantă. Sâmbăta trecută un act de căsătorie civil şi bisericesc prea interesant a avut loc în Arad. Trimbiţa maghiară a naşului „Arad és Vidéke" o anunţăse aceasta căsătorie, ca prima căsătorie civilă din societatea mai bună, ce se sevêrşeşte după noua rênduială în Arad. Graţie acestei notiţe, sala mică *festivă* a primăriei, unde esceptionalminte s'a făcut înmatricularea şi legarea contractului matrimonial, eră îndesuită de public străin, curios a vedè biruinţa reformelor moderne. Pe noi românii ne interesă actul într'atâta, în cât persoanele cari figurau, erau toate române, făcênd parte din elita intnligenţei noastre. Mirele *Cornel Ardelean*, candidat de advocat, bine cunoscutul „Ardelenuţ" al tinerilor români din Budapesta, fiul notariului din Sinitea (lângă Arad) a luat în căsătorie pe gentila domnişoară *Victoria Hodoş*, fiica regretatului Dr Josif Hodoş, fost odinoară conducetoriul românilor din Zărand şi membru al clubului naţional din parlamentul maghiar. — Pentru noi mai aveă căsătoria şi acel interes, că drept martori figurau cei doi martiri eşiţi din temniţa Vaţului, *Aurel Suciu* şi *Mihai Velici* cu soţiele lor. La primărie s'au înfaţişat după usul inaugurat în acea comună din Banat, unde mirele nu şi-a prea grijit opincele, ear' mireasa nici chiar piciorușele nu şi le-a ascuns, ci a lăsat sĕ se vadă talpa tĕrii. În simplă toaletă de lucru au mers şi nuntaşii nostri înaintea matriculantului statului. Contrastul între marea ţinută de gală a dlui Szondi, îmbrăcat în costum de paradă maghiar şi simpla îmbrăcăminte de toate dilele a mirilor şi a martorilor eră destul de evident, pentru a probă celor adunaţi, că deu, noi nu prea ne umplem de respect faţă cu şerparul tricolor al organelor ce ni s'au impus. — Contractul civil terminat, mirii şi martorii au grăbit a casă de şi-au schimbat vestmintele. La oara 12 i-am găsit pe toţi în biserică în cea mai serbătorească înfăţişare cu zimbetul drăgălaş al damelor şi mulţumirea sufletească a bărbaţilor, căci se găsesc în casa lui Dqĕu, în biserică românească, înaintea altarului, căruia se închinau moşii stremoşii nostri, şi care este adevĕratul loc pentru îndeplinirea marelui act al căsătoriei. — Alt moment interesant a fost, că de şi mireasa e greco-catolică, cununia s'a făcut în biserică ortodoxă, ear' preot cununător a fost părintele V. M a n g r a prietin al nuntaşilor. Mai amintim, că sora de mireasă (diveriţa) încă a fost una dintrĕ femeile martire de pe lângă temniţa din Vaţ, frageda domnişoară L e t i ţ i a Ş a n d o r. Actul întreg a fost un solemn protest în contra nouei orênduieli, ceea ce a culminat în cuvêntarea părintelui Mangra, care arătând însemnătatea tainei, esclamă cu voce 'naltă: „şi tocmai acum avem sĕ ţinem tare la la aceasta taină, când profeţi falsi şi mincinoşi s'au năpustit asupra bisericei, voind sĕ se atingă cu mâni sacrilege de aşedămintele bisericeşti şi sĕ sguduie din temelie Sionul!" E regretabil numai, că la acest frumos act de cununie, din causa timpului ploios puţină lume eră în biserică. Tinera părechiă încă în aceeaşi di a plecat la Chişineu, unde după câteva sĕptĕmâni de miere mirele intră ca muncitoriu în mina, în care se făureşte dreptatea poporului: în cancelaria advocatului Veliciu. Noroc şi sănĕtate!

Fĕtul bisericei.

Maghiarisarea şcoalelor poporale. Din Braşov ni-se scriu următoarele: În 17 l. c. congregaţiunea comitatensă a ţinut o şedinţă foarte furtunoasă. Între altele s'a pus pe tapet şi adresa comitatului Cianad, de a se preface şcoalele poporale în scoale de stat. Fişpanul Maurer a pledat cu toate puterile de care dispune, pentru a se luă numita adresă la cunoştinţă; a fost însĕ aspru criticat din partea directorului „Gaz. Trans." Dr. Aurel Mureşianu, care în energica-i vorbire a arĕtat, şi încă cu deplin succes, nonsensul adresei comitatului Cianad. Pĕcat numai, că Saşii nu s'au purtat de aşa, în cât numita adresă sĕ nu se iee la cunoştinţa. Mai ales Saşii, aşa numiţi „negrii", s'au arĕtat şi acum ca totdeauna slugarnici şi grabnici sprijinitori ai guvernului, din a cărui poruncă numita adresă îşi face acum turneul prin întreagă ţeara.

Esamene de cualificaţiune. După cum aflăm din *„Foaia diecesană"*, esamenele de cualificiaţiune învĕţătoreşti l'au depus cu succes următorii: Alexiu Bijan, Ioan Borlovan, Corneliu Crăinicescu, Emilian Cismaş, Ioan Drăghiciu, Alexiu Jian, Trifon Lugoşan, Damaschin Marian, Iosif Olariu, George Radoiu şi învĕţătoarea Silvia Georgevici, apoi absolvenţii de pedagogie: Geoege Baderca, Mihaiu Costescu, Mihaiu Cristescu, Luca Ghergulescu, Samson Lugoşan, Alexandru Novac, Radu Pirtea, Teodor Răbâgia, George Sârbu, Iancu Străin şi absolventa de pedagogie Aurora Liuba. La esamenul de calificaţiune pentru preoţi ţinut Mercuri la 27 Septemvre v. s'au supus teologii absolvenţi: Al. Barbon, N. Bihoiu, I. Cerbul, Iosif Curuţiu, Iosif Iorgovici, Ioan Mărgineanţiu, Valeriu Oprean, Dimitrie Popovici şi Martin Vernichescu. Din acestia au depus esamenul cu succes foarte bun doi inşi, cu bun cinci, şi doi cu suficient.

Spriginul guvernului unguresc. Sub acest titlu *„Tribuna"* scrie: Trebue că se simte foarte tare guvernul unguresc, ştiindu-se sprginit de un Ţigan de lângă Sebes, care i-a pus la disposiţie condeiul sĕu pĕcătos. Se şi arată însĕ guvernul recunoscĕtoriu, căci eată ce circulară s'a trimis de autorităţile administrative:

„Dela vice-comitele comitatului Mureş-Turda.

Nr. 14905/1895.

„Exelenţa Sa dl comite-suprem mi-a adresat următoriul rescript:

„Ilustre dle vice-comite substitut!

„În Timişoara se editează un diariu român intitulat *„Controla"*, care apare de două-ori pe sĕptĕmână şi care în urma direcţiunei sale corecte merită sprigin în deplină mĕsură.

„Fiind de dorit, ca acest diariu sĕ se rĕspândiască în toate straturile publicului român cetitoriu, am onorul a recercă pe Ilustritatea Voastră, sĕ binevoiţi în cercul d-voastre de activitate a promovă fără nici un sgomot, cât se va putè mai intensiv spriginirea şi încuragiare diariului numit, mai ales în comunele locuite de Români, îndemnându-le la abonament.

„Primiţi asigurarea stimei mele.

Mureş-Oşorheiu, 5 August 1895.

Br. Kemény m. p.
comite-suprem.

„Vĕ provoc deci, ca în cercul d-voastre de activitate sĕ vĕ nisuiţi într'acolo, ca comunele româneşti din cercul d-voastre, încât se va putè toate sĕ între în şirul abonenţilor diariului numit.

„Mureş-Oşorheiu, 15 August 1895.

Pentru vice-comitele substitut:
Hajdu m. p.
proto-notariu substitut.

Nr. 6298/95.

„Domnilor notari cercuali. Se espedează pentru publicare aşteptându-se returnarea rescriptului.

„Reghinul-Săsesc, 28 August 1895.

Kőrösy m. p.,
prim-pretor.

Bursa de Budapesta din 19 Octombre 1895.

Datoriă de stat:

Renta de aur ung. 100, 500, 1000 . (sc. de d.)	5%	123.50
„ „ „ „ 10.000 . . . . „	4%	—.—
„ „ coroane ung. . . . . . „	4%	99.50
Obl. căilor fer. orient. 1876 . . . „	5%	128.75
„ „ „ de stat, 1889, aur. „	4½	129.—
„ „ „ „ „ „ arg. „	4½	101.75
Obl. cu premii ung., din 1870, 100 fl. buc. . . .		140.50
„ „ „ „ „ „ 50 „ „		140.—
Obl. de desdaun. regal., am., ung. . (sc. de d.)	4½%	100.75
„ „ „ „ croate . . . „	4½%	102.50
Bonuri rur. ung. . . . . „	4%	96.25
„ „ croate . . . . „	4%	97.—
Obl. regul. Tisei (Seghedin)	4%	143.75
„ hipot. croate, 100	5%	—.—
Asemnatele cas. de stat. 6 luni 100		——
Datoria de stat. com., hârtiă, Mai-Oct. . . .	4²/₁₀	98.75
„ „ „ „ „ Febr.-Aug. .	4²/₁₀%	98.75
„ „ „ „ arg. Jan.-Jul. . . .	4²/₁₀%	98.50
„ „ „ „ „ Apr.-Nov. . . .	4²/₁₀%	98.50
Renta de aur austr. (sc. de d)	4%	122.50
„ în coroane		98.50
Datoria de stat austr. 1854. 250 fl.	4%	149.—
„ „ „ „ 1860. 500 „	5%	147.5
„ „ „ „ 1860. 100 „	5%	158.25
„ „ „ „ 1864. 100 „		193.—
„ „ „ „ 1864. 50 „		198.—
Obl. oraș. Budapesta 1890	4½%	100.15

Bance.

Banca anglo-austriacă 120	170.—
„ pe acții Budapestană 100	129.50
„ „ „ a capitalei I emis. 100	98.—
„Hermes“ intreprind. de bani 200	—.—
Banca de credit fiumană 80	126.50
„ „ „ gen. ung. 200	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu . . .	435.75
„ „ „ pe acții Budast. 50	55.—
„ „ „ austriacă 160	—.—
„ „ „ „ din 4 Iuliu	351.50
„ industrială I ung. 150	197.—
„ „ și comerc. ung. 100	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu . .	112.50
„ croat-slavon. 100	—.—
„ de credit ung. 200	116.—
„ „ „ „ vechiă 100	—.—
„ „ „ „ II emis. 15 Iuliu	241.25
„ comercială ung. pestană 500	1132.—
„ com. și industr. bpestană 100	—.—
„ de credit fonciar centrală 500	590.—
„ croată de escompt 200	—.
„ de escompt și zarafiă ung. 400 K.	—.—
„ „ „ „ „ 15 Iuliu	259.—
„ austro-ungară 600	1000.—
„ „Unio“ 200	—.—

Sorturi private.

Imprumutul oraș. Viena din 1874, 100	174.50
Sorțuri din Buda 40	60.—
„ „ „ (st. austr.) 40	61.—
Sorturi reun. „Jó-sziv“ 2	3.30
„ „ „ (st. austr.) 5	3.50
„ crucea roșie 5	12.—
„ „ „ (st. austr.)	12.50
Obligațiunile basilicei 5	9.75
„ „ (st. austr.)	10.25
„ crucea roșie italian. 25 lire . . .	12.75
„ „ „ „ (st. austr.) . .	13.—
Instit. de cred. austr. 100	198.—
Crucea roșie austr. 10	19.—
Sorți Pálffy 40	59.20

Monede.

Galbenul ces. și reg. tesc.	5.95
„ „ „ „ verig.	5.93
„ austr.-ung. de 8 fl.	9.92
„ de 20 franci	9.93
20 marce	12.25
Lira de aur turcească	—.—
Argintul austr. și ung.	—.—
100 marce germ. în papir	61.25
„ „ „ de bancă pr. 31 Iuniu . . .	—.—

Scrisuri fonciare.

„Albina“, inst. de econ 5%		100.76
Banca civ. de credit Arad 5% 40 ani		101.—
„ „ „ „ „ 5%		101.—
„ „ „ „ „ 5½%		100.50
„ de credit ardeleană 5%		101.—
„ „ „ „ 4½% 40 ani		99.—
„ „ „ „ 4½% 50 ani		98.50
„ credit fonc. din Sibiiu 5%		102.25
„ „ „ „ „ 5½%		—.—
„ „ „ „ „ 6%		—.—
„ „ „ „ „ 4½% em. VI. . .		100.50
„ gen. din Sibiiu 110 5%, 31.3 ani		—.—
„ „ „ „ 106 5% 40 ani		—.—
„ „ „ „ III emis 5%		102.25
„ „ „ „ IV emis. 4½%		100.50
„ I. de credit din Timișoara 5%		102.—
„ I. „ „ „ „ 4½%		99.50
Imprumut. băncii ung. hipotec. 4%		128.50
Obl. c. fr. bulg.	6%	122.—
„ cu prem. sêrb. 100 fr.	3%	40.—
„ „ „ „ „ „ (stamp. austr.) .	3%	40.75
„ soc. p. reg. Temeș-Bega	5%	140.—

Tĕrgul de producte din Budapesta.

(Prețurile de la 19 Octombre 1895.)

Specia	Calitatea	Prețul per 100 kgr. de la	Prețul per 100 kgr. până	Calitatea	Prețul per 100 kgr. de la	Prețul per 100 kgr. până
Grâu Bănațan vechiu . . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bănațan „ . . .	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bănațan „ . . .	78	6.60	6.65	79	6.70	6.75
Grâu Bănațan „ . . .	80	6.75	6.80	81	—.—	—.—
Grâu de la Tisa „ . . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Tisa „ . . .	76	—.—	—.—	77	6.55	6.60
Grâu de la Tisa „ . . .	78	6.75	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Tisa „ . . .	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu Bpestan „ reserv .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bpestan „ „ .	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bpestan „ „ .	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu Bpestan „ „ .	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de la Alba „ . . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Alba „ . . .	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu de la Alba „ . . .	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Alba „ . . .	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de Bacica „ . . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de Bacica „ . . .	76	—.—	—.—	77	6.60	6.65
Grâu de Bacica „ . . .	78	6.70	6.75	79	6.80	6.85
Grâu de Bacica „ . . .	80	6.85	6.90	81	—.—	—.—
Secară nouă, pr. . .	70—72	5.05	5.10	—	—	—
Orz nou	60—62	—.—	—.—	de nutrețiu		
Orz nou	62—64	—.—	—.—	de vinars		
Orz nou	64—66	—.—	—.—	de bere		
Ovĕs vechiu	39—41	6.85	7.20	—	—	—
Ovĕs nou	39—41	—.—	—.—	—	—	—
Porumb vechiu	75	5.05	5.10	străin		
Porumb nou	73	4.75	4.80	—	—	—
Porumb vechiu	—	—.—	—.—	Bănățan		
Porumb nou	—	—.—	—.—	—	—	—
Rapiță nouă	—	—.—	—.—	Bănățan		
Hirișcă vechiă	—	—.—	—.—	—	—	—

S'a tipărit în tipografia Heinrich Uhrmann în Timișoara.